

Měsíčník EU aktualit

číslo 111,
prosinec 2012

strana 3	Události: Komise vydala podzimní ekonomickou prognózu
strana 7	Sloupek komise:
Erasmus končí? YES!
strana 9	Drobnohled:
Bude snížení objemu dotací z fondů EU pro ČR zasloužené?
strana 10	Hlavní téma:
Business Index ČS 2012
strana 17	Průvodce podnikáním:
Rakousko

Česká spořitelna, a.s.
Olbrachtova 1929/62
140 00 Praha 4
tel.: +420 956 718 012
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE (KANCELÁŘ PRO EU)

Jan Jedlička

manažer EU Office

+420 956 718 014, jjedlicka@csas.cz

Tomáš Kozelský

+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Iva Dlouhá

+420 956 718 015, idlouha@csas.cz

Helena Chamerová

+420 956 718 012, hchamerova@csas.cz

EKONOMICKÉ A STRATEG. ANALÝZY

David Navrátil

hlavní ekonom České spořitelny

+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

GRANTIKA ČESKÉ SPOŘITELNY

Richard Lev

ředitel odboru Projektové poradenství

+420 731 192 877, lev@grantikacs.com

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování rozvojových plánů? Plánujete expanzi do zahraničí? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na nás.

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Vážení čtenáři,

v měsíci listopadu bylo na evropské scéně poměrně veselo, Měsíčník EU aktualit je informacemi tentokrát doslova nabit.

Hned naše první zpráva v rubrice Události má ambici natrvalo změnit dosavadní podobu evropské integrace. Předseda Evropské komise José Barroso představil plán na utužení spolupráce zemí eurozóny – v bruselském „eurospeaku“ se jedná o Plán na vytvoření prohloubené a skutečné hospodářské a měnové unie. Smyslem je záchrana eurozóny přijetím dalších společných pravidel po té, co se Pakt stability a růstu ukázal jako bezzubý nástroj. Některé Barrosem nastíněné části plánu (např. bankovní unie, evropský semestr) jsou již na stole, jiné (např. evropské pokladniční poukázky nebo „úplná hospodářská a rozpočtová unie“ korunovaná společným rozpočtem eurozóny) v rámci unijní debaty v nejvyšších kruzích příliš nezaznívaly.

A co by mělo dělat Česko? Inspiraci hledejme u našich severních sousedů. Polsko se zběsile nežene do současné eurozóny, kde vstupné má podobu miliardového příspěvku do záchranného fondu ESM. Nicméně při každé příležitosti polští představitelé zdůrazňují, že eurozóna (čti jádro Evropské unie) je pro Polsko nevyhnutelnou budoucností, a to jak z bezpečnostních, tak i ekonomických důvodů. Možná nejlépe ilustruje rozdílný přístup Polska a České republiky k evropským tématům účast, resp. v našem případě neúčast vrcholných představitelů těchto zemí na slavnostní ceremonii při předávání Nobelovy ceny míru Evropské unii.

Hlavním tématem tohoto čísla Měsíčníku EU aktualit je představení nového produktu z dílny EU Office: [Business index České spořitelny](#). Jedná se o analytický nástroj navazující na poradenský program [Průvodce podnikáním \(nejen\) v EU](#), ve kterém studujeme podnikatelské prostředí v jednotlivých zemích Evropské unie. Index je sestaven ze sedmi sledovaných statistik, které reprezentativně zastupují různé pro investování relevantní okruhy od očekávaného růstu HDP, přes průměrné náklady práce až po efektivní daňovou sazbu. A jak dopadlo Česko? Vůbec ne špatně, z 27 sledovaných zemí Evropské unie jsme se umístili na 8. místě. Přečtěte si o tom na straně 10. Celý index i tento text v Měsíčníku zpracovali náš stážista Vítek Macháček ve spolupráci s Tomášem Kozelským.

V rámci jedné z našich stálých rubrik jsem si pod drobnohled vzal několik zpráv. Jednak informaci o nenalezení shody lídrů členských států EU nad budoucím finančním rámcem 2014 až 2020, jednak schválení budoucí podoby operačních programů českou vládou. Informace mají společného to, že peněz z fondů EU určených pro Česko bude určitě méně. V této souvislosti jsem si položil kacířskou otázku – „Nebude snížení objemu dotací pro ČR zasloužené“?

Článek z pera Zastoupení Evropské komise v ČR tentokrát vzbudí pozornost zejména studentů, kteří si oblíbili zahraniční studijní pobyty. Přináší jim dvě zprávy, negativní a pozitivní: oblíbený program Erasmus končí, ale nahradí ho program YES Europe!

Pro příznivce historie připravila Helena Chamerová článek ke skutečné revoluci v tehdejší Evropské společnosti – Maastrichtskou smlouvu, která mimo jiné zavedla pojem Evropské unie.

Milí čtenáři, přeji Vám klidný advent, krásné Vánoce a příjemné počtení!

Jan Jedlička

Předseda Evropské komise Barroso představil plán na zavedení dvourychlostní Evropy. Evropská komise vydala podzimní prognózu na další dva roky, podle které by mělo dojít v EU k postupnému zlepšení růstu, přesto bude Evropskou unii dále ohrožovat vysoká nezaměstnanost. Ministři financí eurozóny se dohodli na dalším uvolnění pomoci Řecku, které by mělo dostat 43,7 miliard eur ze záchranného balíku. Jednání o rozpočtu na roky 2014–2020 zkrachovala.

POLITIKA

Barroso představil plán, který může zavést dvourychlostní Evropu

Podle předsedy Evropské komise José Manuela Barrosa je koncept „dvourychlostní“ Evropy téměř nevyhnutelný. Pokud má být totiž eurozóna posílena, musí mít všech sedmáct zemí sdílející jednotnou měnu rychlejší integritu než širší Evropská unie jako celek při zachování politiky pro všechny státy Evropské unie zejména pak jednotný trh.

Opatření cílená na eurozónu, v případech, kde je to vhodné, by měla být otevřena k účasti i jiných členů EU než jen států platících eurem.

Barroso dále uvedl: „Potřebujeme prohloubenou a skutečnou hospodářskou a měnovou unii, abychom dokázali překonat krizi důvěry, která poškozuje naše hospodářství i každodenní

život občanů.“ Podle něj by Evropané měli ukázat ochotu držet pospolu v oblastech finanční, rozpočtové, hospodářské a politické oblasti, které jsou základem stability eura a Unie jako takové. Tento plán je příspěvkem Evropské komise ke zprávě o dalších krocích týkajících se hospodářské a měnové unie.

Komise dále představila opatření týkající se jak krátkodobého, tak i dlouhodobého horizontu, aby ukázala, že nehodlá přijímat pouze mimořádné kroky spojené se záchranou zemí aktuálně zasažené problémy. Evropská rada bude o zprávě jednat na svém příštím summitu v polovině prosince.

V tabulce níže je představen plán na vytvoření prohloubené a skutečné hospodářské a měnové unie.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-1272_cs.htm

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/barroso-predstavil-plan-zavadejici-dvourychlostni-evropu-010429>

Plán na vytvoření prohloubené a skutečné hospodářské a měnové unie

		Plán prohloubené a skutečné HMU zahájení evropské diskuze	Sekundární právo	Změna smlouvy
Celý proces	KRÁTKODOBÝ HORIZONT v příštích 18 měsících	1. Úplné provedení evropského semestru a balíčku šesti právních aktů a rychlá dohoda na balíčku dvou právních aktů a jeho provedení	x	
		2. Bankovní unie: finanční nařízení a dohled: rychlá dohoda na návrzích jednotného souboru pravidel a jednotného mechanismu dohledu	x	
		3. Bankovní unie: Jednotný mechanismus dohledu nad bankami	x	
		4. Rychlé rozhodnutí o víceletém finančním rámci	x	
		5. Předchozí koordinace významných reforem a vytvoření nástroje pro konvergenci a konkurenceschopnost	x	
		6. Podpora investic v eurozóně v souladu s Paktem o stabilitě a růstu	x	
		7. Vnější zastoupení eurozóny	x	
	STŘEDNĚDOBÝ HORIZONT 18 měsíců až 5 let	1. Posílení rozpočtové a hospodářské integrace	x	x
		2. Řádná rozpočtová kapacita eurozóny na základě nástroje pro konvergenci a konkurenceschopnost	x	x
		3. Fond pro umoření dluhu		x
4. Evropské pokladniční poukázky			x	
DLOUHODOBÝ HORIZONT nad 5 let	1. Úplná bankovní unie		x	
	2. Úplná rozpočtová a hospodářská unie		x	
Politická unie: přiměřený pokrok v otázce demokratické legitimacy a odpovědnosti			x	x

Zdroj: Evropská komise

EKONOMIKA A EURO

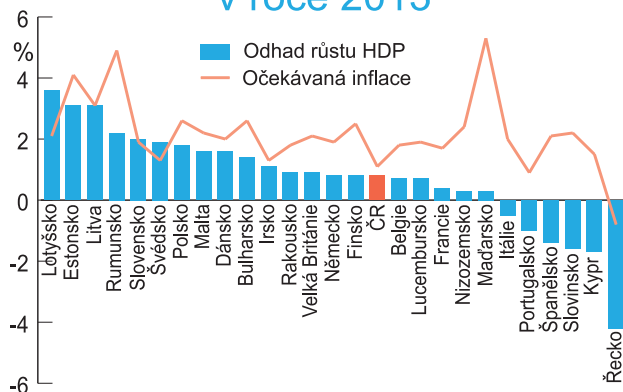
Evropská komise vydala podzimní prognózu

Jako každý rok i letos vydala začátkem listopadu Evropská komise **ekonomickou prognózu na následující dva roky**. Podle místopředsedy EK Olli Rehna odpovědného za hospodářské a měnové záležitosti a euro dojde k postupnému zlepšování výhledu růstu Evropy od začátku roku 2013. **Slabinu však vidí ve vysoké míře nezaměstnanosti**, kterou by mělo pomoci snížit dodržování řádné fiskální politiky se strukturálními reformami s cílem vytvořit podmínky pro udržitelný růst.

Pozitivní odhad růstu HDP na následující dva roky

Pro letošní rok se ještě **odhaduje propad HDP v EU o 0,3 %**, kde prakticky u všech států Evropské unie (mimo Řecka) došlo meziročně ke snížení odhadu HDP. Rok 2013 by však měl přinést hospodářské oživení a dle EK **dojde k růstu HDP v Evropské unii o 0,4 %**. Nejrychleji porostou **pobaltské státy**, které jako jediné překročí hranici 3 % odhadovaného růstu HDP. Ještě pozitivnější předpověď je na rok 2014. Roční růst HDP v EU v roce 2014 se **odhaduje na 1,6 %** a očekává se, že kromě Kypru budou všechny státy EU v „zelených číslech“. Začíná se **postupně obnovovat konkurenceschopnost** jednotlivých států, takže vývoz by měl nabrat směr postupného růstu.

Odhad růstu HDP a inflace v roce 2013

Zdroj: Evropská komise – ekonomická prognóza podzim 2012

Vývoj inflace

Stejně jako v minulých letech i v posledních čtvrtletích ceny energií táhly inflaci. Nicméně v celé Evropské unii (mimo Švédska, Bulharska a Rumunska) je **trend snižování inflace velmi zřetelný**. Evropská komise očekává její výši kolem hranice **2 % za EU**. Nejvyšší inflace je předpovídána ve výši 5,3 % v Maďarsku. Trend snižování inflace by měl pokračovat i **v roce 2014** a míra inflace by tak za **EU měla dosáhnout 1,8 %**.

Problematická nezaměstnanost a veřejné rozpočty

O příznivém trendu, jaký je u růstu HDP či inflace, však nemůžeme mluvit v případě nezaměstnanosti. **V roce 2012 má nezaměstnanost za EU** dosáhnout hodnoty **10,5 %** a v eurozóně dokonce 11,3 %. Mezi státy EU jsou však v míře nezaměstnanosti velké rozdíly. Nejnižší nezaměstnanost je v Rakousku (4,5 % v roce 2012) a **nejvyšší ve Španělsku**, kde míra nezaměstnanosti překročila hranici 25 %. Pro rok 2013 se v rámci EU očekává ještě **mírné zhoršení na 10,9 %** a v roce 2014 pokles na 10,7 %.

Dle prognózy pro rok 2012 je **hodnota salda veřejných rozpočtů ve výši -3,5 %** s odhadovaným poklesem v následujících letech. Zadlužování států bude nicméně pokračovat a **poměr veřejného dluhu k HDP bude růst** z letošních 86,8 % až na odhadovaných 88,6 % v roce 2014.

Vývoj klíčových makroekonomických veličin v %

	Česká republika			EU-27		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Růst HDP	-1,3	0,8	2,0	-0,3	0,4	1,6
Míra nezaměst.	7,0	7,3	7,1	10,5	10,9	10,7
Inflace	3,6	1,1	1,1	2,7	2,0	1,8
Saldo veř. rozpočtů	-3,5	-3,4	-3,2	-3,6	-3,2	-2,9
Veř. dluh k HDP	45,1	46,9	48,1	86,8	88,5	88,6

Zdroj: Evropská komise – ekonomická prognóza podzim 2012

Výhled české ekonomiky

Českou ekonomiku má podle prognózy Evropské komise **čekat oživení od roku 2013**, kdy roční růst HDP by měl atakovat jednaprocentní hranici, pro rok 2014 by to mělo být o další procentní bod více. **Inflace** by se naopak měla výhledově **snížit pod průměr EU na 1,1 %**. Co však může zkazit radost z těchto pozitivních zpráv, je **pohled na vývoj míry nezaměstnanosti**, která i když pod průměrem EU přeci jen nepatrně poroste i přes už zmiňované mírné oživení, a **růst veřejného dluhu k HDP**, který i když patří k těm nižším v rámci EU, vzroste podle prognózy během následujících let o 3 procentní body.

http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forecasts/2012_autumn_forecast_en.htm

Euroskupina schválila miliardy pro Řecko

Atény si mohou oddechnout, další tranše **ve výši 43,7 miliard eur ze záchranného balíku je na cestě**.

Ministři kladně hodnotili politická opatření přijatá Řeckem a schválili soubor opatření k zajištění udržitelnosti řeckého dluhu v budoucnu. **Rozhodnutí odráží pozitivní hodnocení**, jak Řecko provádí dohodnutá opatření, a dohody o budoucích podmínkách programu. **Program byl od jara pozastaven**,

Události

Evropská unie chce pomoci evropskému automobilovému průmyslu. Vydala akční plán, který má za úkol zvýšit jeho konkurenceschopnost a udržitelnost. Komise představila plán na zvýšení cen emisních povolenek, z aukcí chce dočasně stáhnout 900 milionů povolenek. Česká vláda posvětila návrh ministerstva pro místní rozvoj na příští programové období.

neboť politická nejistota vedla ke zpoždění při provádění reformních opatření.

Na zasedání byly **stanoveny nové cíle pro míru zadlužení**. V roce **2020 by mělo HDP dosahovat 124 %** a následně **v roce 2022 by mělo klesnout pod 110% hladinu**. Zároveň byla stanovena mírnější opatření k podpoře udržitelnosti dluhu (např. snížení úrokové sazby dvoustranných úvěrů od jiných členských států, prodloužení splatnosti úvěrů z 10 na 15 let atd.).

Vzhledem k pozitivnímu hodnocení vydala Euroskupina politický souhlas s výplatou další části finanční pomoci z EFSF, s výhradou dokončení nezbytných vnitrostátních postupů.

Vyplaceno bude celkem 43,7 miliardy EUR, z toho **34,4 miliardy v prosinci**. Zbytek bude vyplacen ve třech dílčích tranších **v prvním čtvrtletí roku 2013**, přičemž bude navázán **na provádění dohodnutých „meznikových“ opatření řeckého programu**. Přepokládá se, že 13. prosince přijme Euroskupina formální potvrzení svého rozhodnutí.

<http://www.consilium.europa.eu/homepage/highlights/eurogroup-approves-next-disbursement-to-greece?lang=cs>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/eurogroup-bude-dnes-jednat-o-miliardach-pro-recko-a-spanelsko-010419>

ROZPOČET

Rozpočtový summit EU končí nezdarem, lídři se nedohodli

Vrcholný summit Evropské rady, jehož jediným tématem byl příští víceletý finanční rámec pro období 2014–2020, **skončil krachem a lídři se vrací domů s prázdnou**.jednání budou pokračovat na dalším summitu.

Původní návrh Evropské komise z června loňského roku počítal s **rozpočtem ve výši 1 025 miliard eur, což by mělo být o 4,8 % více** než v současném sedmiletém období. Van Rompuy ještě na začátku listopadu představil nový návrh, podle kterého by příští finanční rámec **dosahoval o 75 miliard méně**. U lídrů unijních států ale narazil. Po předběžném jednání s představiteli zemí evropské sedmadvacítky proto připravil návrh nový. V něm sice zůstala celková výše sumy zachována, úprav ale doznaly jednotlivé kapitoly.

Společná zemědělská politika měla získat o 8 miliard eur navíc a kohezní politika dokonce o 10 miliard eur více. Na druhé straně mělo být odebráno 13 miliard eur z části rozpočtu, která se zaměřuje **na podporu konkurenceschopnosti**. Další škrty zasáhly vnější politiku nebo oblasti spravedlnosti a bezpečnosti.

Proti návrhu Van Rompuye se ale postavili především čistí plátcí do unijního rozpočtu, jako je **Velká Británie, Německo, Nizozemsko nebo Švédsko**. Podle nich je třeba škrty více.

Návrh se **nelíbil ani českému premiérovi Petru Nečasovi**, který kritizoval především výši rozpočtu pro kohezní politiku, z níž se financují chudší unijní regiony.

Česká republika také usilovala o to, aby **zůstala zachována výše spolufinancování unijních projektů** (kohezní politika). Dosud se na nich národní rozpočty musí podílet 15 %, Van Rompuy ale navrhl, aby se toto číslo zvýšilo na 25 %.

<http://www.consilium.europa.eu/homepage/highlights/eu-seven-year-budgetary-framework-work-will-continue?lang=en>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/rozpoctovy-summit-konci-nezdarem-lidri-se-nedohodli-010415>

JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH

Evropský automobilový průmysl potřebuje „nakopnout“, pomoci má akční plán

Evropská unie bude **podporovat růst svého automobilového průmyslu**. Tento sektor jako celek totiž v Evropě zajišťuje **12 milionů přímých a nepřímých pracovních míst, 4 % HDP a obchodní přebytek ve výši 90 miliard eur** (údaje pro rok 2011). Automobilový průmysl je také největším soukromým investorem do výzkumu a inovací, kam směřuje asi 30 miliard eur ročně.

Evropská komise chce unijní automobilový průmysl zachovat na světové úrovni a podporovat výrobu energeticky účinných a bezpečnějších vozů. Předložila proto **akční plán CARS 2020**, který se zaměřuje právě na konkurenceschopnost a udržitelnost tohoto odvětví. Důvodem je rozvoj nových světových trhů. Ten na jednu stranu nabízí příležitost pro evropské automobilky, zároveň ale pravděpodobně přinese novou konkurenci.

Akční plán se má **zaměřit na výrobu ekologičtějších vozidel**. Evropa by proto měla přijmout balíček pro snižování emisí

CO₂ a dalších znečišťujících látek a také hluku z dopravy. Vybudována má být **infrastruktura pro alternativní paliva**, například by mělo dojít k vytvoření jednotného rozhraní pro dobíjení elektromobilů. Důraz bude kladen i na **inteligentní dopravní systémy**.

Důležité je z pohledu Evropy také **posílení jednotného trhu s automobily** a lepší dohled nad dodržováním hospodářské soutěže. Průmysl by měl dostat podporu v přístupu na globální trh. K tomu může pomoci například intenzivnější spolupráce na harmonizaci mezinárodních předpisů, které se vozidel týkají.

Komise se svým akčním plánem přichází v době, kdy se evropský **automobilový průmysl nachází v problémech**. Druhá největší evropská automobilka Peugeot oznámila, že sníží stavy zaměstnanců ve Francii o 8 000 a zavře svůj závod u Paříže. Americký Ford nedávno v západní Evropě zavřel dva ze svých podniků. Potíže mají i italský Fiat a německý Opel.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-1187_cs.htm

<http://www.euractiv.cz/obchod-a-export0/clanek/evropsky-auto-mobilovy-prumysl-potrebuje-nakopnout-pomoci-ma-akcni-plan-010380>

Komise si posvětila na větší bezpečnost motorových vozidel

Jednou z mnoha snah Evropské komise je **snížování počtu dopravních nehod**. Komise si proto vytyčila za cíl snížit jejich počet **do roku 2020 o 50 % ve srovnání s rokem 2010**. Pomoci by k tomu měl i balíček bezpečnostních požadavků, který na začátku listopadu vešel v platnost.

Nové automobily by měly povinně obsahovat zařízení, které bude pasažérům připomínat použití bezpečnostních

pásů, lépe chránit uživatele automobilů před pohybujícími se zavazadly v případě nehody, či systém na kontrolu tlaku v pneumatikách.

Norma se dále soustředí **na bezpečnost dětských autosedaček**, či ochranné mechanismy elektromobilů. Pomocí ukazatele rychlostních stupňů by navíc řidiči mohli snadněji šetřit palivem, a tím pádem i snížit emise oxidu uhličitého.

Tato opatření jsou povinná pro všechny nové typy vozidel. **Od roku 2014** je pak budou muset splňovat **všechna vozidla prodávaná na evropském trhu**.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-08-786_cs.htm

<http://www.euractiv.cz/obchod-a-export0/clanek/komise-si-po-svitila-na-vetsi-bezpecnost-motorovych-vozidel-010359>

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Změny v obchodu s emisemi získaly jasnější podobu

Evropská komise představila svůj plán na změnu aukčního schématu pro obchodování s emisními povolenkami. Během let **2013 až 2015 chce z aukcí pozdržet 900 milionů povolenek**. Ty by měly být zpátky do systému poslány až na konci třetího obchodovacího období evropského systému emisního obchodování (EU ETS), které bude probíhat od roku 2013 do roku 2020.

Komise si od tohoto kroku slibuje **zvýšení ceny emisních povolenek**. Ty jsou prý v současnosti příliš nízké a nemotivují podle Komise podniky k investicím do snižování emisí CO₂. O plánu na dočasné stažení povolenek se hovoří již od léta. Dosud však nebylo jasné, o kolik povolenek se bude jednat. Hovořilo se o 400 milionech, 900 milionech nebo dokonce 1,2 miliardách.

O budoucnosti EU ETS **jednal také výbor evropského parlamentu pro životní prostředí**. Europoslanci na plány Komise reagují se smíšenými pocity. Někteří z nich se obávají přílišných zásahů do uhlíkového trhu. Jiní zase poukázali na to, že návrh exekutivy nemusí ceny uhlíku dostatečně zvýšit.

Členské státy by měly o plánu Komise hlasovat v polovině prosince. **Hlavním oponentem je Polsko**, které se vzhledem ke své závislosti na uhlí brání růstu cen uhlíku. **Česká republika je prozatím opatrná**. V minulosti si spolu s ostatními státy vyžádala například zhodnocení dopadů změny aukčního systému na ekonomiku a konkurenceschopnost.

Řada odborníků každopádně upozorňuje na to, že samotné stažení povolenek pro nastartování obchodního systému EU ETS stačit nebude. Následovat prý musí **dlouhodobé strukturální změny v celém evropském systému**. Pomohla

Události

by také větší jistota ohledně evropských emisních cílů pro rok 2030.

http://ec.europa.eu/clima/news/articles/news_2012111203_en.htm

<http://www.euractiv.cz/energetika/clanek/zmeny-v-obchodovan-i-s-emisemi-maji-jasnejsi-podobu-eu-ets-emisni-povolenky-c02-uhlikovy-trh-uhlik-emise-010386>

REGIONÁLNÍ POLITIKA

Programové období 2014–2020

Vláda na konci listopadu schválila návrh předložený z Ministerstva pro místní rozvoj přestavující základní stavební kámen orientovaný na programové období let 2014–2020.

V rámci cíle „**Investice pro růst a zaměstnanost**“ se počítá s osmi operačními programy:

Název operačního programu	Řídící orgán
Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Výzkum, vývoj a vzdělávání	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Zaměstnanost	Ministerstvo práce a sociálních věcí
Doprava	Ministerstvo dopravy
Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí
Integrovaný regionální operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj
Praha – pól růstu ČR	Magistrát hlavního města Prahy
Technická pomoc	Ministerstvo pro místní rozvoj

Největší novinkou je **existence jednoho společného operačního programu pro regiony** (Integrovaný regionální operační program; IROP). Tento program má přispět ke snižování regionálních rozdílů, maximálně využívat místní potenciál pro růst zaměstnanosti a posílit konkurenceschopnost regionů. Kromě toho se má soustředit i **na posilování role městských center** jako přirozených pólů růstu v regionech, podporovat vzdělanost a v neposlední řadě zajistit udržitelný růst regionu s důrazem na zlepšování životního prostředí.

Další výraznou změnou je **snížení počtu operačních programů pro hlavní město**. Po roce 2013 bude existovat, namísto současných dvou programů, program pouze jeden s názvem „Praha – pól růstu ČR“.

Projekty, které budou v rámci tohoto programu schvalovány, mají vést ke zvýšení konkurenceschopnosti **hlavního města**

jako rozvojového pólu republiky a k zajištění kvalitního života obyvatel.

Kromě jednoho operačního programu pro technickou pomoc vznikne také **pět tematických operačních programů**, které budou řídit jednotlivá ministerstva.

Operační program „**Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost**“ bude mít za cíl prosazovat inovace ve výrobě a službách a nakládání s energiemi a rozvoje ICT v podnikové sféře.

Operační program věnovaný vědě a výzkumu se bude nazývat „**Výzkum, vývoj a vzdělávání**“. Investice do produkce nových znalostí a kvalifikovaných lidských zdrojů mají zajistit posun české ekonomiky směrem ke znalostní ekonomice, **tzv. k ekonomice založené na vzdělané pracovní síle**, využívání špičkových technologií, produkci kvalitních výsledků výzkumu a jejich transformaci do inovací a do konkurenční výhody českých firem.

Operační program „**Doprava**“ se bude zaměřovat na zajištění **dobudování páteřních komunikací a propojení dopravních systémů** pomocí terminálů osobní a nákladní dopravy. Klíčovou má být i podpora udržitelné městské dopravy či modernizace vozového parku veřejné dopravy.

<http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2012/MMR-Zakladni-obrysy-budouciho-programoveho-2014-20>

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/vlada-dnes-projedna-budouci-nastaveni-operacnich-programu-bude-jich-osm-010425>

EU obnovila proplácení v OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Evropská komise obnovila proplácení v **Operačním programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost** (OP VK), které na začátku letošního roku pozastavila z důvodu neuspokojivých výsledků auditu.

V průběhu šetření se přišlo na závažná pochybení v některých projektech OP VK, zejména pak v těch, jež se zaměřovaly na reformu terciárního vzdělávání a státní maturity, e-learningové vzdělávání nebo na projekty některých vysokých škol – třeba Univerzity Jana Evangelisty Purkyně či Slezské univerzity v Opavě.

Přijatá opatření ze strany Ministerstva školství byla shledána Evropskou komisí jako uspokojivá a **strany se dohodly na korekci ve výši 762 milionů korun**. Neznamená to ale, že by Česká republika o peníze definitivně přicházela, stále totiž existuje šance, že je do skončení programovacího období využije na jiné projekty

<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/evropska-komise-obnov-ila-proplaceni-dotaci-operacnimu>

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/brusel-obnovil-proplaceni-v-op-vzdelavani-pro-konkurenceschopnost-010406>

Zastoupení Evropské komise v ČR naplňuje Měsíčník EU aktualit příspěvky do rubriky „Sloupek Komise“. V tomto čísle se věnuje mobilitě studentů. S přicházejícím novým rokem přijde i nová změna: Program výměnných studijních pobytů Erasmus, jak ho zná tisíce studentů, končí, ale nová iniciativa Yes Europe začíná. Jaké programy bude zahrnovat? To vše a ještě více se dočtete v článku níže.

ERASMUS KONČÍ? YES!

Možnost studovat v zahraničí spolu se svobodou cestování a práce patří pravidelně ve výzkumech veřejného mínění v České republice mezi nejčastěji uváděné přínosy členství v Evropské unii. Významný podíl na této skutečnosti má bezesporu program výměnných studijních pobytů Erasmus, který od roku 1987 studentům vysokých škol z členských států EU umožňuje strávit část studia na vybrané univerzitě v zahraničí.

První studenti z ČR mohli této možnosti využít již před vstupem naší země do EU koncem 90. let. K dnešnímu dni zkušenosti nejen se studiem, ale i samostatným životem v zahraničí díky tomu získalo již přes 50 tisíc posluchačů českých státních i soukromých vysokých škol a univerzit. Nejčastěji se rozhodovali pro studium v Německu, Francii, Velké Británii nebo Španělsku. Mobilita studentů je ovšem obousměrná - do ČR tak ve stejném období přijelo na zkušenou přes 25 tisíc mladých lidí nejčastěji ze Španělska, Francie, Německa a Polska.

Erasmus pro všechny

Koncem loňského roku Evropská komise představila návrh na rozsáhlou reformu Erasmu a dalších vzdělávacích programů spojenou s rozšířením působnosti a navýšením rozpočtu. Nový program nazvaný „Erasmus pro všechny“ by měl sjednotit současný Erasmus se šesti dalšími programy EU v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu. To by mělo vést ke zvýšení efektivity, snazšímu podávání grantových žádostí a také k odstranění roztříštěnosti a překrývání programů.

Součástí programu Erasmus pro všechny by měly být dva zcela nové prvky. Prvním z nich je systém záruk za půjčky, který studentům magisterských studijních programů pomůže financovat jejich studium v zahraničí a získat dovednosti potřebné k výkonu zaměstnání náročných na vědomosti. Druhým prvkem je vytvoření 400 „znalostních aliancí“ -

rozsáhlých partnerství mezi vysokými školami a podniky zaměřené na podporu kreativity, inovací a podnikání poskytováním nových vzdělávacích příležitostí a kvalifikací.

Komise současně navrhla přibližně 70% navýšení finančních prostředků v porovnání se stávajícím sedmiletým rozpočtem, což by znamenalo, že na nový program by pro období 2014–2020 mohlo být přiděleno až 19 miliard eur.

Ještě před projednáváním návrhu v Evropském parlamentu získala Evropská komise pro svou myšlenku podporu více než stovky evropských osobností z oblasti kultury, průmyslu a sportu – např. v ČR se k výzvě určené vrcholným představitelům členských států připojili šéfdirigent České filharmonie prof. Jiří Bělohlávek, architektka a designérka Eva Jiřičná, podnikatel Martin Wichterle a také bývalý fotbalový reprezentant Pavel Nedvěd.

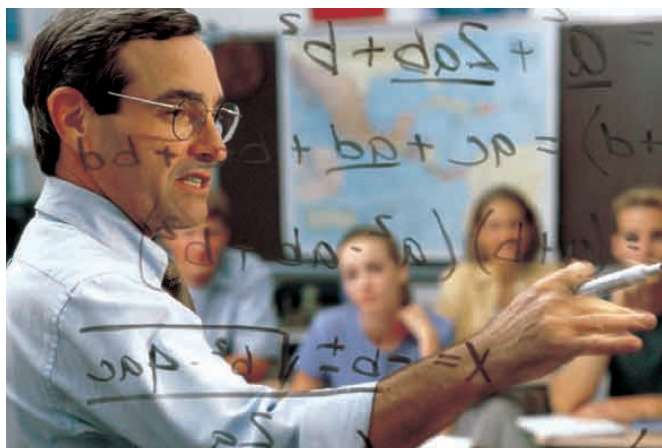
Evropský parlament: ne Erasmus, ale YES Europe!

O návrhu už jednal i Evropský parlament – poslanci zasedající ve výboru pro kulturu a vzdělávání na konci listopadu návrh na nový program mobility na období 2014 až 2020 přijali. Změnili ale název na YES Europe (zkratka pro anglická slova youth, education a sport).

Přes změnu názvu však hlavní cíl zůstává stejný – aby si lidé zlepšili své dovednosti, potažmo své vyhlídky na zaměstnání, a také podpora modernizace vzdělávacích systémů a systémů odborné přípravy. Hlavní činnosti stávajících programů budou pokračovat, avšak aktivity budou posíleny v případech, ve kterých je systémový dopad největší a tam, kde je zřetelně patrná přidaná hodnota EU.

V roce 25. výročí programu Erasmus se tak zdá velmi pravděpodobné, že v oblasti studentské mobility dojde k zásadní změně. Budoucí studenti však snad neprijdou o jedinečné zážitky, které jejich předchůdcům Erasmus přinesl a které se dokonce staly námětem pro stejnojmennou a i u nás populární francouzsko-španělskou romantickou filmovou komedii. Pokud v lednu poslanci Evropského parlamentu návrh podpoří, bude se jen muset její další pokračování zřejmě jmenovat YES Europe.

Podrobnosti k návrhu programu Erasmus pro všechny jsou k dispozici na adrese <http://ec.europa.eu/education/erasmus-for-all/>.

V rubrice Informační servis zobrazujeme nadcházející zasedání klíčových rozhodovacích orgánů Evropské unie, které jsou doplňovány dalšími významnými událostmi typu mezinárodních summitů se světovými velmocemi apod.

Agenda jednání těchto klíčových orgánů je s ohledem na její maximální aktuálnost připravována často jen několik dní před vlastním jednáním a je možno ji vyhledat na tomto odkazu:

<http://europa.eu/newsroom/calendar/>

Zasedání klíčových institucí EU

3. 12. 2012	Brusel, Belgie
- Euroskupina	
3. 12. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku	
4. 12. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro ekonomické a finanční záležitosti (ECOFIN)	
6. – 7. 12. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele	
6. – 7. 12. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro spravedlnost a záležitosti vnitra	
10. 12. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro zahraniční věci	
10. – 11. 12. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro konkurenceschopnost	
10. – 13. 12. 2012	Štrasburk, Francie
- Plenární zasedání Evropské parlamentu	
11. 12. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro všeobecné záležitosti	
13. – 14. 12. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Evropské rady	
17. 12. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro životní prostředí	
18. – 20. 12. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání rady pro zemědělství a rybolov	
19. 12. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro životní prostředí	
20. – 21. 12. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku	

Zdroj: www.europa.eu, přístup ke dni 1. 12. 2012

Cílem rubriky Drobnohled je podívat se detailněji komentovanou podobou na aktuální témata, která hýbou evropskou a domácí politikou. V minulém měsíci člen NERVu a EPOsu při MMR Petr Zahradník komentoval návrh nových operačních programů pro roky 2014 až 2020. V tomto vydání na něj navazuje Jan Jedlička z EU Office provokativní úvahou na téma, zda si za očekávané snížení objemu dotací po roce 2013 nemůžeme sami.

BUDE SNÍŽENÍ OBJEMU DOTACÍ ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ PRO ČR ZASLOUŽENÉ?

Mimořádný listopadový summit Evropské unie, který byl věnován budoucímu finančnímu rámci na roky 2014 až 2020, skončil fiaskem. Lídři členských států se nedohodli, podoba budoucích společných evropských rozpočtů je ve hvězdách, stejně jako suma ze strukturálních fondů, která by měla přitéct do České republiky.

Jednu jistotu však máme. Bohatnoucí česká ekonomika a všeobecný tlak na úspory povedou k tomu, že finanční asistence tzv. kohezní politiky určená pro ČR bude menší, než je tomu v současné sedmiletce 2007–2013. Vždyť v současném období bylo pro naši zemi alokováno 26,7 miliard eur, což je v přepočtu na obyvatele nejvíce ze všech členských států. Konkrétní výši budoucího balíku peněz nyní nelze určit, ale nejčastější odhady hovoří o sumě jen mírně převyšující 20 miliard eur.

Na první pohled o čtvrtinu nižší částka může vzbudit nemilé překvapení. Česko je stále evropskou ekonomicky podprůměrně vyspělou zemí se zaostalou vnitřní infrastrukturou, málo výkonnou veřejnou správou, nemoderními veřejnými službami a zaostávajícími regiony, které by se každé bruselské euro hodilo. Aktuální vývoj při čerpání peněz z fondů EU však vede k téměř kacířské otázce: „Není radikální snížení dotací kohezní politiky pro Česko zasloužené?“

Proč zasloužené snížení poprvé

Proč zasloužené? Protože čerpáme málo. Zajíci se sice sčítají až po honu a ten díky pravidlu N+2 nekončí v roce 2013, ale až v prosinci 2015. Nicméně již v mezidobí se dají dělat relevantní závěry a ty pro nás nejsou zrovna povzbudivé.

Podíl proplacených dotací z fondů EU Evropskou komisí

1. Litva	60,53 %	15. Řecko	44,92 %
2. Portugalsko	58,44 %	16. Lucembursko	44,85 %
3. Irsko	55,56 %	17. Nizozemsko	43,99 %
4. Estonsko	53,95 %	18. Kypr	42,57 %
5. Švédsko	53,29 %	19. Maďarsko	42,53 %
6. Finsko	52,66 %	20. Dánsko	42,49 %
7. Německo	51,70 %	21. Francie	41,37 %
8. Polsko	50,56 %	22. Slovensko	38,22 %
9. UK	50,26 %	23. ČR	36,21 %
10. Lotyšsko	48,48 %	24. Malta	33,17 %
11. Španělsko	48,42 %	25. Bulharsko	28,47 %
12. Rakousko	47,90 %	26. Itálie	27,97 %
13. Slovinsko	47,59 %	27. Rumunsko	20,68 %
14. Belgie	46,72 %		

Zdroj: Evropská komise, zpráva: „Financial execution - state of progress for the programming period“, data k 31.10.2012

Z pravidelné měsíční monitorovací zprávy z dílny MMR vyplývá, že k 7. listopadu bylo realizátorům projektů vyplacena teprve necelá polovina peněz, které má Česko k dispozici.

Ještě tristnější obrázek dostaneme, pokud provedeme srovnání napříč EU. Statistika Evropské komise ke konci října ukazuje, že z hlediska kritéria Brusel proplacených dotací na „evropské projekty“ jsme obsadili až 23. místo a útěchou nemůže být ani skutečnost, že Slováci jsou na tom stejně bledě.

Proč zasloužené snížení podruhé

Proč zasloužené? Protože nejsme schopni dodržovat pravidla. Pochybnosti o efektivním řízení a kontrole rozdělování dotací z fondů EU dal jasně najevo Brusel letos na jaře, když rozhodl neproplácet žádosti o platbu u níže uvedených operačních programů z důvodu zjištění nedostatku:

- OP Doprava,
- OP Životní prostředí,
- OP Podnikání a inovace,
- OP Vývoj a výzkum pro inovace,
- Integrovaného OP,
- OP Technická pomoc,
- OP Praha-Konkurenceschopnost
- všechny regionální OP

Za půl roku se sice situace zlepšila, ale stále nedochází k odesílání žádostí o platbu do EK a refundaci ze strany EK u čtyřech programů.

Kromě toho se u některých operačních programů vyskytla závažná kriminální podezření. Dotace nebyly ve všech případech rozdělovány pouze na základě kritérií „celospolečenského užítu“. Za všechny případy jmenujme mediálně nejfrekventovanější případy zneužívání peněz v ROP Jihozápad a v ROP Severozápad.

Hrozba promarněné příležitosti

Objem dotací na rozvojové projekty z fondů EU, které činí cca 100 miliard korun ročně, představuje jedinečnou příležitost pro akceleraci ekonomického, sociálního či environmentálního rozvoje v naší zemi a bylo by ji neodpovědné promrhat.

Pokud bychom se nepoučili z chyb z dosavadního programovacího období, prostředky z bruselských fondů bychom plně nevyužívali a část těch využitých bychom podivným způsobem utopili v nesmyslných projektech, potom by snížení celkové alokace pro ČR bylo zasloužené a ospravedlnitelné.

Nicméně doufejme, že odpovědné orgány na národní i regionální úrovni nabraly dostatečné zkušenosti a scénář promarněné příležitosti se nenaplní.

Jan Jedlička, EU Office ČS

V tomto Měsíčníku EU aktualit si Vám dovoluujeme představit nový a unikátní Business Index České spořitelny 2012, který zevrubně analyzuje podnikatelské prostředí v 27 zemích EU. Na základě sedmi ukazatelů jsme vytvořili statistický nástroj, umožňující pohodlné srovnání podmínek pro podnikání. Jeho součástí jsou nákladové, finanční, infrastrukturní i makroekonomické ukazatele. Business Index byl dopočítán zpětně od roku 2008 a bude pravidelně aktualizován i v budoucnosti.

BUSINESS INDEX ČS 2012

CO JE BUSINESS INDEX ČESKÉ SPOŘITELNY?

Smysl a cíle indexu

EU Office České spořitelny připravil tzv. Business Index ČS, který navazuje na program [Průvodce podnikáním \(nejen\) v EU](#). Jedná se o jednoduchý statistický nástroj, s jehož pomocí je možné porovnat podnikatelské prostředí ve 27 zemích Evropské unie. Business Index obsahuje sedm statistik, které jsou důležitým podkladem pro podnikatele, rozhodujícího se o investici do zahraničí. Důležitou součástí Business Indexu je i dynamický rozměr – na základě jeho výsledků se dá posoudit, zda se podnikatelské prostředí v dané zemi vyvíjelo pozitivním způsobem nebo naopak převažovaly negativní aspekty. Pro tyto účely byl index dopočítán zpětně až do roku 2008.

Business Index není jen jednorázová analýza – bude každoročně obnovován v reakci na měnící se podnikatelské prostředí. Nová verze indexu bude vydávána přibližně v polovině daného roku.

V úvodu článku je čtenáři představen Business Index ČS – jak byl vytvořen, na co lze použít a co obsahuje. V další kapitole jsou shrnuty výsledky indexu za rok 2012, které podrobně analyzujeme. Na závěr přiblížíme situaci, jak si v Business Indexu ČS stojí Česká republika, jaké jsou její limity a v čem je naopak silná.

Sledované oblasti

Jak již bylo zmíněno výše, Business Index ČS je sestaven ze sedmi statistik. Jejich výběr se řídil několika pravidly: samozřejmostí bylo, že ukazatel musel být pro podnikatele nějakým způsobem relevantní a tento vztah musel být naprosto jasný a zřetelný. Bylo vytipováno několik oblastí, které podnikatele zajímají a mezi nimi byly nalezeny co nejrepresentativnější charakteristiky. Důležitou roli při výběru

statistik také hrála jejich dostupnost a relevantnost pro všech 27 členských zemí EU, možnost pravidelné aktualizace a zejména vysoká kredibilita – veškeré statistiky musí pocházet od renomovaných institucí tak, aby data nebyla zpochybnitelná.

a) Očekávaný růst HDP

Mezinárodní měnový fond vydává dvakrát ročně aktualizovaný report World Economic Outlook (WEO). Experti z MMF analyzují ekonomický vývoj ve více než 180 zemích světa a na jejich základě odhadují hospodářský vývoj v dalších 5 letech. V posledním WEO z dubna 2012 MMF odhaduje růstové vyhlídky pro roky 2012–2016. Součástí indexu je právě 5letý průměr odhadů budoucího vývoje.

Vyšší hodnota očekávaného růstu HDP je pro podnikatele lepší, protože odráží optimistická očekávání a stabilitu ekonomiky.

b) Hustota dálniční sítě

Hustota dálniční sítě je ukazatel, který zastupuje oblast infrastruktury. Není pochyb o tom, že kvalita a vybavenost země dopravní infrastrukturou je pro podnikatele velmi důležitá. Proto byl do Business Indexu ČS zařazen i ukazatel hustoty dálnic. Vyjadřujeme ho jako podíl počtu kilometrů dálnic v km vůči celkové rozloze dané země v km², zdrojem dat je Eurostat.

Vyšší hodnota ukazatele hustoty dálniční sítě je pro podnikatele lepší v rámci logistiky a efektivity.

Smyslem podnikání je vytvářet zisk – tedy maximalizovat tržby a současně minimalizovat náklady. Smyslem investice do jiných zemí je často ta druhá možnost. Všechny následující statistiky se proto zabývají výší různých nákladů. Čím nižších hodnot nákladové statistiky dosahují, tím lépe.

Tabulka 1: Seznam zahrnutých proměnných

Statistika	Popis	Jednotka	Zdroj
Očekávaný růst HDP	Průměrný odhad růstu HDP pro 5 následujících let	% y-o-y	MMF
Hustota dálniční sítě	Počet km dálnic na 100 km ² rozlohy	km/100 km ²	Eurostat
Ceny elektrické energie	Průměrná cena elektřiny pro velkoobdobě bez DPH	EUR/kWh	Eurostat
Úrokové sazby z úvěrů	Průměrná sazba střednědobých úvěrů nefinančním podnikům	% p. a.	ECB
Náklady práce	Průměrné měsíční náklady práce (tj. mzdy, příspěvky na pojištění, ošatné, školení) v podnikatelském sektoru	EUR	Eurostat
Náklady založení firmy	Průměrné náklady na založení středně velké společnosti s ručením omezeným	EUR	World DataBank
Sazba korporátní daně	Efektivní průměrná sazba korporátní daně	% ze zisku	EK (DG TAXUD)

c) Cena elektrické energie

Prvním nákladovým ukazatelem zařazeným do indexu je cena elektřiny. Z dostupných statistik poskytovaných Eurostatem byla vybrána „zlatá střední cesta“ – cena elektřiny pro velkoobdobě, kteří ročně odeberou více než 2 000 MWh, ale méně než 20 000 MWh. Vybrány byly ceny bez DPH, protože je elektřina položkou odepsatelnou z daní.

d) Úrokové sazby z úvěrů

Každý podnik potřebuje pro své aktivity kvalitní financování. Potřebuje krátkodobé finance na řízení cash-flow i dlouhodobé na realizaci investičních záměrů. Jen nepatrná část podniků je schopna (či ochotna) hradit veškeré své potřeby z vlastních zdrojů. Vzhledem k zaměření na malé a střední podniky byly vybrány úrokové sazby ze stávajících úvěrů nefinančním podnikům se splatností mezi 1 a 5 lety sledované Evropskou centrální bankou

e) Náklady práce

Nezbytnou součástí podnikatelských aktivit je i zaměstnávání pracovníků. Statistika je převzata z pravidelně aktualizovaného Labour Force Survey pravidelně publikovaném na Eurostatu. Náklady práce říkají, jak drahá je pracovní síla. Nedívá se na problém úzkým pohledem klasické průměrné mzdy, ale do statistiky jsou zařazeny i náklady na sociální pojištění, náklady na ošacení a další nemzdové náklady spojené se zaměstnáváním. Eurostat sleduje danou charakteristiku pro firmy s 10 a více zaměstnanci v podnikatelské sféře.

f) Náklady založení firmy

Velmi důležitým aspektem podnikání je vstřícnost právního a administrativního prostředí vůči podnikatelům. Jako ukazatel vstřícnosti k podnikatelům byly vybrány náklady založení firmy, které se podnikatelé snaží minimalizovat. Světová banka sleduje byrokratickou náročnost podnikání ve více než 180 zemích světa. Jeden ze zásadních ukazatelů jsou právě náklady založení firmy.

g) Daňová sazba

Poslední oblastí (ale určitě ne nejméně důležitou) je daňový systém. Daně se v rámci Evropské unie poměrně značně odlišují. Podnikatele pravděpodobně bude zajímat daňový systém jako celek, ale největší důraz bude klást na sazbu korporátní daně. Problém v rozličnosti daňových systémů je

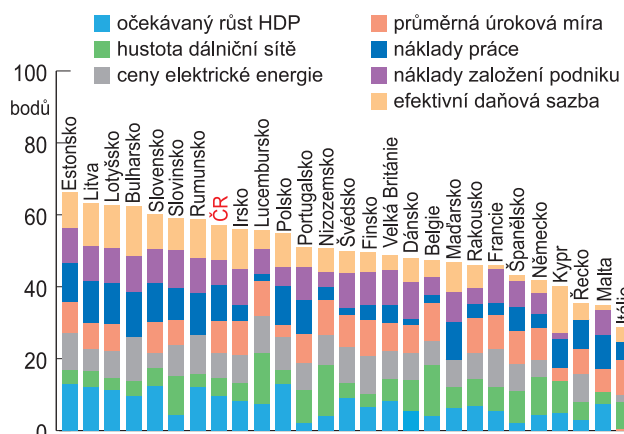
v jejich vzájemné neporovnatelnosti, protože nominální daňové sazby se počítají z různých základů. Tento problém se řeší pomocí tzv. efektivní daňové sazby, která převádí všechny daňové sazby na společný základ. Efektivní daňová sazba byla převzata od Evropské komise.

Metodologie v kostce

Statistiky byly převedeny na bezrozměrná čísla od 0 do 100. Nejhorší výsledky znamenaly 0, naopak země, které v daných oblastech dopadly nejlépe, byly ohodnoceny 100 body. Abychom se vyhnuli extrémům, tak byly hodnoty omezeny na vzdálenost dvou směrodatných odchylek od aritmetického průměru. Výsledný index je prostým neváženým průměrem z bodů za všech sedm sledovaných oblastí.

Důležitým poznatkem je, že konkrétní výsledky se vztahují k ostatním zemím. Dobře se to ilustruje například na růstových vyhlídkách. Zatímco v roce 2008 se v ČR očekával průměrný roční růst HDP přes 4 %, o 4 roky později to bylo pouze 2,5 %. ČR ale v subindexu růstového potenciálu dosáhla obdobných cca 68 bodů. Důvod je ten, že spolu s českými vyhlídkami se zhoršily i v Evropské unii a v porovnání s ostatními státy se česká pozice prakticky nezměnila.

Business index ČS v roce 2012

Zdroj: vlastní výpočty EU Office

BUSINESS INDEX ČS 2012 – CELKOVÉ VÝSLEDKY

Vítězové ze severovýchodu

Výsledky analýzy potvrzují to, co se dá vysledovat u trendů na kapitálových trzích. Nejlépe v indexu dopadly pobaltské země. Všechny tři obsadily medailové pozice Business Indexu 2012. V čele s Estonskem získaly body zejména na poměrně nízkých daních a nízkých nákladech práce. Daně jsou v Estonsku přibližně srovnatelné jako v České republice

– podnikatelé musí na korporátních daních odvádět necelých 17 % z celkových zisků. V Lotyšsku i v Litvě se odvádí ještě o více než 4 p. b. méně. Náklady práce se v těchto zemích pohybují okolo 1 000 EUR měsíčně, přičemž průměr Evropské unie je přibližně 2,5x vyšší. Důležitou roli hrál také velmi dobrý očekávaný růst HDP, zejména ve srovnání s evropskou konkurencí. Ač mělo propuknutí krize na Estonsko, Lotyšsko

Téma

i Litvu téměř devastační účinky (v roce 2009 se HDP těchto ekonomik propadlo dvouciferným tempem), dokázaly využít příležitosti a dneska si (spolu s Polskem, Slovenskem a Rumunskem) na evropské poměry znovu zaslouží označení pobaltští tygři s očekávaným růstem přes 3 % ročně.

Neznamená to ale, že by vítězové měli usnout na vavřínech. Aby si své vítězství pojistili, měli by dohnat zbytek Evropy například v infrastruktuře – v přepočtu na rozlohu je dálnic v pobaltských zemích velmi málo, například v Lotyšsku nejsou dle statistik Eurostatu vůbec žádné. Určitý prostor je v těchto zemích i v ceně finančních služeb – úroky jsou zde mírně vyšší, než je zvykem na západě Evropy.

V těsném závěsu za pobaltskými státy se umístily další státy východní Evropy, v čele s Bulharskem, následované Slovenskem a Slovinskem. Důvody jejich úspěchu jsou podobné – velmi nízké náklady práce a solidní růstové vyhlídky (s výjimkou Slovinska, které svůj handicap dohání na rozvinuté síti dálnic a nízkých nákladech založení podniku) a také nízké daně.

Poražení z jihu

Na opačném konci žebříčku je také vidět současný trend. V poslední době se hodně mluví o špatném stavu jihoevropských ekonomik. Nejvíce se mluví o zadlužení, ale Business Index ČS ukazuje, že pouze na dluh se vše svádět nedá. Na posledním místě po celé sledované období od roku 2008 až dodnes zůstává Itálie. Nutno podotknout, že její stav se v porovnání s ostatními evropskými státy nezlepšuje. V roce 2012 se její propad dokonce ještě prohloubil. Na dalších místech konce žebříčku se umístila Malta, Řecko, Kypr a pro někoho možná překvapivě „nejižanské“ Německo.

Itálie a Řecko se dají popisovat společně, protože jejich neduhy

i výhody jsou si v mnohém podobné. Společným jmenovatelem obou kolébek evropské civilizace jsou velmi špatné růstové vyhlídky. Italskou ekonomiku čeká dle MMF v příštích pěti letech růst HDP o cca 0,1 % ročně – v praxi to znamená, že Itálie na 5 let prakticky zamrzne na stejném místě. V případě Řecka není MMF o mnoho optimističtější – očekává průměrný růst 0,8 %. Dalším problémem obou ekonomik jsou přemrštěné náklady na založení firmy. Zatímco průměrně se náklady na založení podniku v Evropě pohybují okolo 1 000 EUR, v Řecku překonávají 3 600 EUR a v Itálii dokonce 4 500 EUR. Dalším balvanem na noze těchto ekonomik je poměrně velká daňová zátěž.

Malta a Kypr mají jeden společný problém - velmi drahou elektřinu. Na Maltě chybí dálniční síť a efektivní daňová korporátní sazba ve výši více než 32,2 % také mnoho investorů nepřiláká. Kypr je naopak daňovým rájem – s průměrnou efektivní daňovou sazbou 10,6 % se umístil na druhém místě v Evropě za Bulharskem. Jsou zde ale poměrně drahé úvěry a vysoké náklady na založení podniku.

Zajímavostí samo o sobě je velmi špatné umístění Německa. Německo je totiž často jmenováno jako silná a zdravá ekonomika, která se o budoucnost nemusí obávat tolik jako jiné státy. Na tom je určitě velká část pravdy, ale to zároveň neznamená, že by Německo lákalo podnikatele z dalších zemí Evropské unie. Naopak, Německo se čím dál tím více profiluje jako velmi rozvinutý trh na odbyt výrobků, ale výroba se postupně přesouvá do levnějších destinací. V Německu je na evropské poměry velmi drahá pracovní síla – přes 4 000 EUR měsíčně 1,5x překonává evropský průměr. Podobně jako ve zbytku západní Evropy, ani v Německu nejsou nízké daně (necelých 30 %) a růst se sice čeká poměrně stabilní, ale rozhodně ne rychlý. Podle MMF bude v následujících pěti letech pouze mírně překonávat 1 % ročně.

BUSINESS INDEX ČS 2012 – DÍLČÍ VÝSLEDKY

Očekávaný růst HDP

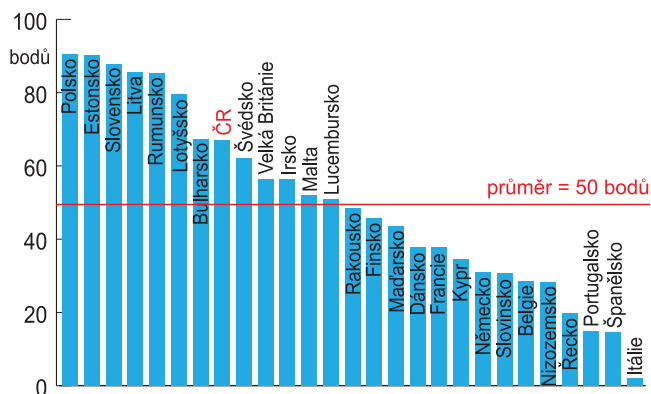
Dle Mezinárodního měnového fondu se očekávaný růst HDP v posledních letech výrazně zhoršil. Zatímco v roce 2008 byly vyhlídky u většiny států poměrně optimistické, v roce 2012 jsou expertní odhady růstu mnohem pesimističtější. Nejlépe se umístilo Polsko, které profituje z velkého a silného vnitřního trhu. Mezi roky 2012–2016 se zde čeká průměrný růst přesahující 3,4 % ročně.

U očekávaného růstu se dá vysledovat určitá geografická tendence. Nejlepší vyhlídky čekají státy východní Evropy s výjimkou Maďarska. Není asi žádným překvapením, že nejpesimističtější budoucnost MMF předpovídá státům na jihu Evropy.

Hustota dálniční sítě

Jedním z ukazatelů, ve kterých vede západní Evropa je hustota dálnic. Konkrétní výsledky ukazují, že nejvyšší

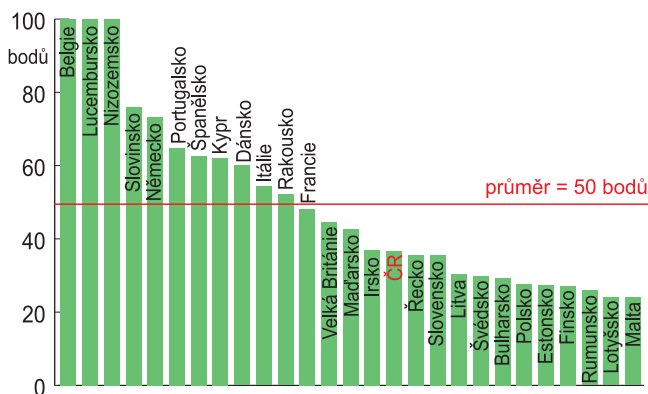
Očekávaný růst HDP

Pozn: průměrný odhad za následujících 5 let v %; MMF
Zdroj: vlastní výpočty EU Office ČS

je hustota dálnic ve velmi rozvinutém Beneluxu, který svůj úspěch do velké míry staví na výhodné poloze mezi Německem, Francií, Velkou Británií a Atlantským oceánem. Naopak vůbec žádné dálnice dle Eurostatu nejsou v Lotyšsku a na Maltě. V poměrně rozlehlém Rumunsku se nachází pouze mírně přes 300 km dálnic. Pro srovnání – v podobně rozlehlé Velké Británii je dálnic na stejnou jednotku území více než desetinásobek.

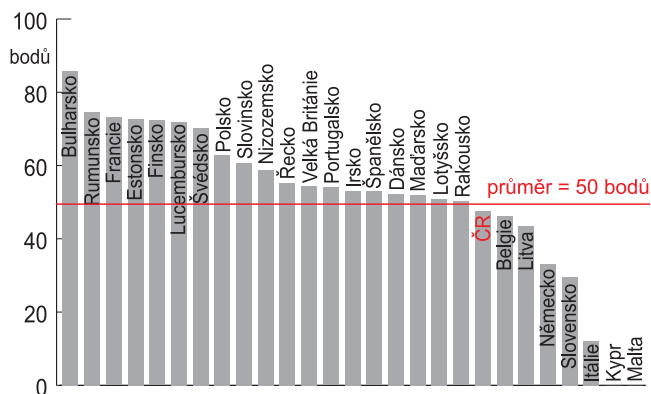
Hustota dálniční sítě

Pozn: počet km dálnic na 100 km² rozlohy; Eurostat
Zdroj: vlastní výpočty EU Office ČS

Vzhledem k tomu, že stavba dálnic je poměrně náročnou investicí, tak v průběhu času neprobíhají příliš dramatické změny. Největší pokrok v průběhu let zaznamenalo Irsko, které od roku 2007 díky masivním investicím do infrastruktury téměř ztrojnásobilo délku dálnic na svém území a posunulo se tak z 20. místa v roce 2008 na 15. v letošním roce.

Ceny elektrické energie

Pozn: průměrné ceny v €/kWh bez DPH pro středně velké odběry podnikatelů; Eurostat
Zdroj: vlastní výpočty EU Office ČS

Cena elektrické energie

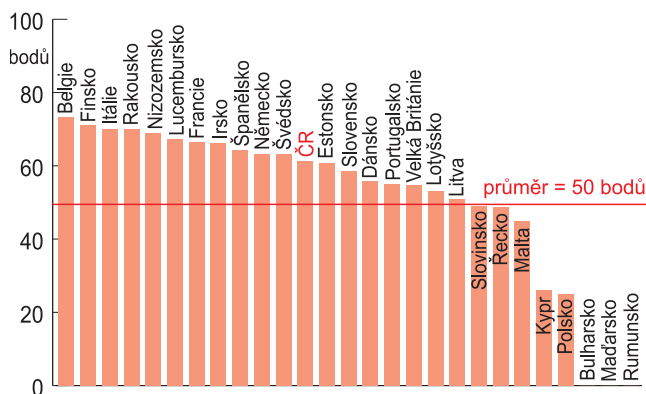
První ze sledovaných nákladových ukazatelů opět relativně zvýhodňuje východní státy nad těmi západními, nicméně tato tendence není zas tolik silná. Nejlevnější ceny energií mají nejmladší členové Evropské unie – Bulharsko a Rumunsko. Na třetím místě je ale bohatá Francie. Naopak zdaleka nejdražší je cena elektřiny na Kypru a Maltě, tedy ostrovních státech, které nemohou příliš participovat na vnitroeurospkém trhu.

Trend cen elektřiny je v čase rostoucí – ceny elektřiny se zvýšily ve 21 zemích Evropské unie, pouze v 6 došlo k mírnému poklesu. V rámci sledovaného období vzrostla nejvíce na Maltě a Kypru, kde se zvýšila o více než 70 %, respektive 35 %. Významný nárůst se dal zaznamenat i v pobaltských zemích, ve Francii či v Německu. Naopak se cena elektřiny snížila v Irsku, Rumunsku či Velké Británii.

Úrokové sazby z úvěrů

Mezi ukazatele, u kterých bodovaly spíše rozvinuté západní země, patří výše úrokových sazeb z úvěrů. V západní Evropě panuje stabilnější nízkoinflační makroekonomické prostředí, které udržuje i obecnou hladinu úroků v ekonomice na nižších úrovních. Absolutním vítězem se stala Belgie, kde se platí za uzavřené podnikatelské úvěry přibližně 3 % ročně. Úvěry ve Finsku, které se umístilo na druhém místě, jsou dražší pouze o 0,2 p. b. Nejdražší jsou úvěry na východě Evropy – v Bulharsku, Maďarsku a v Rumunsku se jejich roční sazba pohybuje okolo 10 %.

Průměrná úroková sazba

Pozn: průměrné úročení úvěrů v % pro nefinanční podniky na období 1-5 let; ECB
Zdroj: vlastní výpočty EU Office ČS

Od roku 2007 se ceny úvěrů poměrně výrazně snížily. Propuknutí světové finanční krize přineslo dva důvody snižování sazeb. Jedná se o kombinaci ochabujících

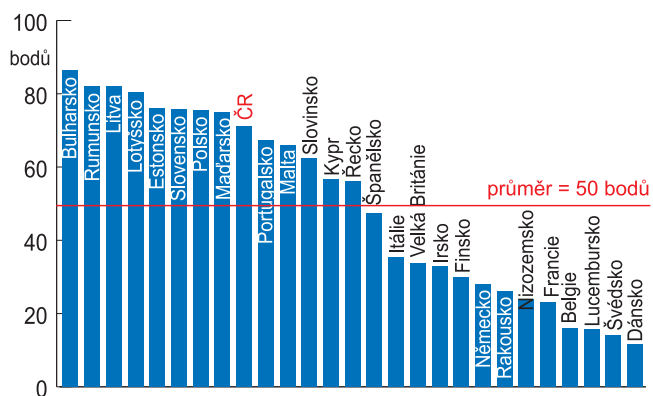
Téma

inflačních tlaků a expanzivní monetární politiky evropských centrálních bank. Nejvíce se úrokové míry snížily v Lotyšsku, Irsku a Velké Británii. Velmi mírně vzrostly nebo stagnovaly ceny úvěrů pouze ve třech zemích EU – v Polsku, na Kypru a v Bulharsku.

Náklady práce

Náklady práce jsou ukazatelem, který jednoznačně zvýhodňuje nové členské státy před těmi tradičními. Zatímco v Bulharsku, Rumunsku, Litvě či Lotyšsku zaplatí podnikatelé za zaměstnávání pracovníků měsíčně méně než 1 000 EUR, v bohatých západoevropských zemích jsou tyto náklady velmi výrazně větší. V nejdražších zemích Evropy, tedy v Dánsku, Švédsku, Lucembursku a Belgii náklady na zaměstnávání pracovníků přesahují dokonce 5 000 EUR.

Průměrné náklady práce

Pozn: průměrné měsíční náklady práce v € v podnikatelském sektoru; Eurostat
Zdroj: vlastní výpočty EU Office ČS

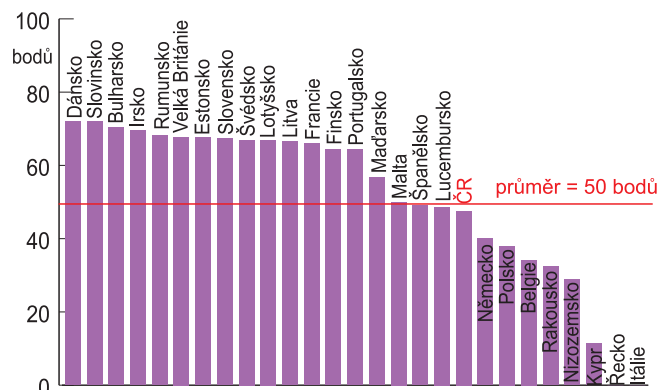
Náklady práce v průběhu času rostou ve všech zemích Evropské unie. Mezi lety 2007 a 2011 nejvíce stouply u nejmladších členů Evropské unie – Rumunska a Bulharska, kde náklady práce vzrostly o 52 %, respektive 64 %. I přes poměrně dramatický nárůst si obě země zachovaly vedení a držely se na prvních dvou místech z hlediska ceny pracovní síly. Cena práce spíše stagnovala v Řecku či v Irsku.

Náklady založení podniku

První polovina žebříčku nákladů založení podniku se příliš neliší. V Dánsku a ve Slovinsku nestojí založení standardní společnosti s ručením omezeným na poplatcích vůbec nic. V zemích které se umístily až za 14. Portugalskem začínají náklady skokově růst a u „nejdražších“ zemí – tedy v Řecku a v Itálii již jsou poměrně astronomické – přesahují 3 500, respektive 4 500 EUR.

Zdá se, že vlády připravují podnikatelsky vstřícné reformy a náklady na založení podniku většinou snižují. Například ve Slovinsku se tyto náklady snížily až na nulu (v Dánsku jsou nulové od počátku sledovaného období). Podstatně byly sníženy také například ve Španělsku, v Maďarsku, či v Lucembursku. Pokud někde tyto náklady stouply tak spíše kosmeticky – například ve Švédsku, v Belgii či na Kypru.

Náklady založení podniku

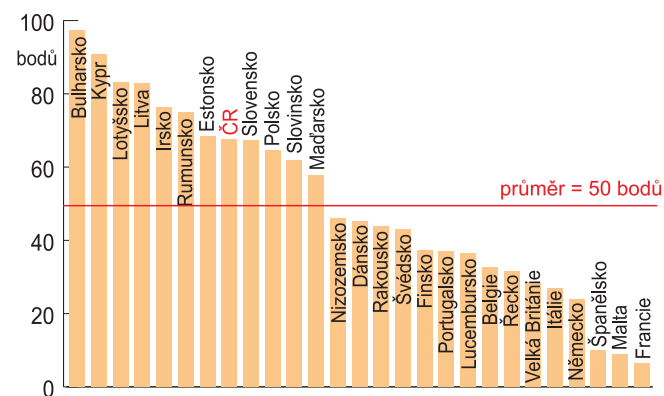

Pozn: průměrné náklady na založení středně velkého podniku v €; Světová banka
Zdroj: vlastní výpočty EU Office ČS

Efektivní daňová sazba

Sazby korporátních daní přepočtených na srovnatelný daňový základ (tzv. efektivní daňová sazba) se v Evropě taktéž velmi liší. Nejnižší jsou v Bulharsku a na Kypru, kde se z celkového

Efektivní daňová sazba

Pozn: průměrné korporátní daň k hrubému zisku pro nefinanční podniky v %; Evropská komise
Zdroj: vlastní výpočty EU Office ČS

zisku na daních odvede 8,9 %, respektive 10,6 %. Příznivá je také situace v Lotyšsku, v Litvě či v Irsku. Naopak velmi vysoká sazba korporátní daně je nastavena ve Francii, na Maltě či ve Španělsku, kde přesahuje 30 %.

Z časového hlediska je zajímavé, že se průměrná efektivní sazba korporátní daně nefinančním podnikům postupem

času mírně snižuje. Nejvíce se snížila například v Německu, kde v roce 2007 přesahovala 35 % a byla snížena na 28 %. Obdobně v České republice klesla z 21 % v roce 2007 na 16,7 % v loňském roce. V jediné zemi Evropské unie se efektivní sazba korporátní daně podstatně zvýšila a to v Řecku.

PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ V ČESKÉ REPUBLICE

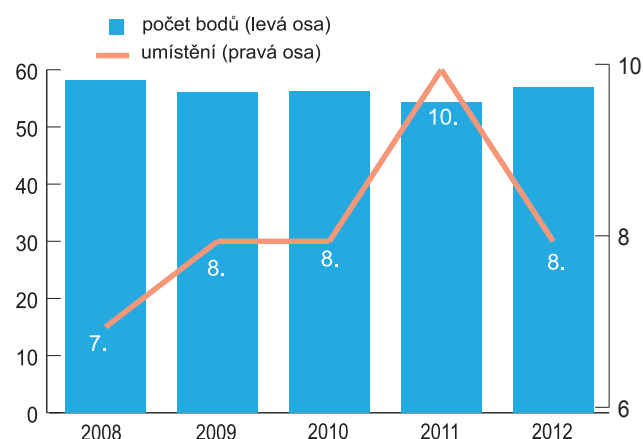
Česká republika se již od roku 2008 stabilně drží v první polovině žebříčku a osciluje okolo 8. místa. Důvodem stabilně dobrých výsledků je poměrně optimistická budoucnost ohledně růstu. Je na místě si připomenout, že se nejedná o aktuální růst, ale o průměr očekávaného růstu v budoucích 5 letech. Oproti zbytku Evropy jsou v ČR poměrně nízké i korporátní daně.

Od lepších výsledků nás ale některé oblasti oddalovaly. Například cena elektrické energie je po přepočtu na eura v evropském kontextu nadprůměrně vysoká. Prostor ke zlepšení se určitě nachází i na úrovni institucionálního prostředí, v Business Indexu ČS reprezentované náklady založení podniku. Index také naznačuje, že další dostavba dálniční sítě je pozitivním opatřením i na podporu podnikatelského prostředí, protože ve srovnání se zbytkem Evropy zde máme co dohánět. Notabene i vzhledem k poměrně rovnoměrnému rozložení obyvatelstva v rámci českého území a vysoké hustotě obyvatelstva to bude přínosem.

Někoho by mohlo zarazit, že se pravidelně umísťujeme na osmém místě, i přesto, že průměrné umístění v jednotlivých subindexech je výrazně horší. První Estonsko také není první ve všech ukazatelích. K vítězství mu stačí, že ve většině ukazatelů dosahuje nadprůměrných výsledků. Podobným způsobem se Česká republika v subindexech většinou umísťuje až za osmým místem, ale jen sedm zemí má průměrný počet bodů vyšší než ČR.

Oproti roku 2007 v posledním roce vyhlídky na růst HDP ochably. Zatímco před 5 lety MMF odhadoval více než 4% roční nárůst produkce, v letošním roce už očekává pouze 2,5 %.

Business index ČS – vývoj pro ČR

Zdroj: vlastní výpočty EU Office ČS

přes tento poměrně významný pokles se bodové ohodnocení České republiky prakticky nezměnilo. Důvod je jednoduchý – podobně jako se zhoršovaly růstové vyhlídky Česka, se zhoršovaly také vyhlídky celé Evropské unie.

V ukazateli hustoty dálnic se za sledované roky Česká republika s jedinou výjimkou držela na 16. místě. Od roku 2007 bylo v České republice otevřeno dle Eurostatu 77 km nových dálnic, čímž se ČR držela trendu panujícího v Evropské unii.

Výsledky Business indexu ČS pro Českou republiku v roce 2012

Subindex	Počet bodů	Pořadí	Podkladová statistika
Business Index ČS 2012	57,0	8.	-
1. Očekávaný růst HDP	67,1	8.	průměrné tempo růstu 2,54 % p.a
2. Hustota dálniční sítě	36,7	16.	0,93 km dálnic/100 km2
3. Cena elektrické energie	47,5	20.	0,0982 EUR/kWh pro velkooběratele
4. Úrokové sazby z úvěrů	61,3	12.	4,03 % p. a. za střednědobé úvěry
5. Náklady práce	71,1	9.	1 508 EUR za měsíc na 1 pracovníka
6. Náklady založení podniku	47,5	19.	1 119 EUR za standardní s. r. o.
7. Efektivní daňová sazba	67,6	8.	16,7 % ze zisku

Zdroj: vlastní výpočty EU Office ČS

Téma

Cena elektrické energie je české palčivé místo. Od roku 2007 vzrostla o 26 %. To by nemuselo být nic zvláštního, kdyby obdobně cena energie rostla i v ostatních státech. Cena energie v ostatních státech rostla, nicméně v Česku bylo tempo růstu rychlejší. Díky tomu se Česká republika dostala z 12. místa v subindexu za rok 2008 až na místo 20. v letošním roce.

Vývoj úrokové míry z úvěrů poskytnutých korporátnímu sektoru má v Česku mírně klesající trend. S výjimkou krizového roku 2008 každoročně klesala. Tento trend je ale v jiných zemích Evropské unie rychlejší. Česká republika měla v roce 2007 třetí nejlevnější úvěry z celé Evropy. V následujících letech nicméně svou komparativní výhodu ztrácela a v loňském roce se umístila již na 12. místě. Jistě bude příští rok zajímavé sledovat, kam se pohnou úrokové sazby poté, co Česká národní banka snížila své sazby na historické minimum – prakticky na nulu, a jak to zamíchá s pořadím ČR v tomto subindexu.

Náklady práce jsou v Česku poměrně nízké, i když i zde pomalu rostou. V mezinárodním srovnání ale tento mírný růst nemá prakticky žádný vliv a Česká republika se po

celé sledované období drží na 9. místě z 27 členských států Evropské unie.

Náklady založení podniku ukazují jednu zajímavou vlastnost Business Indexu ČS, kterou je užitečné si uvědomit. Postupné propadání žebříčkem nemusí být způsobeno tím, že „něco zkažíme“ – někdo zdrazí či udělá špatné rozhodnutí. Může být způsobené také pasivitou – zatímco všichni ostatní konají, my stojíme na místě. To je právě příklad nákladů založení podniku. Zatímco ve velké části Evropy se takovéhle náklady snaží odbourat, v Čechách zůstávají už několik let na přibližně stejné úrovni. Díky tomu se Česká republika od roku 2008 propadla ze 14. na 19. místo.

Posledním hodnoceným ukazatelem je efektivní daňová sazba. Ta byla během posledních let poměrně výrazně snížena. Reforma veřejných financí uvedená v roce 2008 postupně snížila efektivní sazbu korporátní daně z původních 21 % na 16,7 %. Nicméně není pravděpodobné, že by tento trend v blízké budoucnosti pokračoval. V rámci podnikatelského prostředí na této změně Česká republika vydělala. Ze 12. místa v daném subindexu se dostala na aktuální 8. místo.

ZÁVĚREČNÉ SHRNUÍ

Business Index je užitečný nástroj určený ke komparaci podnikatelského prostředí v členských státech Evropské unie. Podnikatelům, kteří uvažují o rozšíření výroby či prodeje do jiných států EU, umožní rychle identifikovat své potřeby a najít vhodné kandidáty pro investici. Na druhou stranu konečný výběr země pro investici bude záviset na konkrétních detailech podnikání a tento index není vhodným nástrojem pro konečné rozhodnutí. I tak ale přináší velmi užitečnou informaci – jedná se o vypovídající porovnání kvality podnikatelského prostředí, jak mezi jednotlivými zeměmi, tak pro změny v čase.

Reálné kapitálové toky potvrzují výsledky Business Indexu 2012. Výroba se jednoznačně přesouvá z drahých západních trhů do perspektivnějších východních. I prodej je často přesouván do východních zemí – na nasycených trzích na západě existuje velmi vysoká konkurence, na trzích bývalého sovětského bloku bývá výrazně jednodušší se prosadit, i za cenu nižší prodejní ceny.

Business Index České spořitelny může posloužit nejen podnikatelům. Velmi špatné umístění Řecka, Itálie ale i Španělska potvrzuje, že právě probíhající krize není pouze krizí dluhovou, ale že nepříznivé podnikatelské prostředí v těchto zemích podvázalo jejich hospodářský růst. Spojení špatného a nevstřícného podnikatelského prostředí s nezodpovědným zadlužením se může ukázat jako velmi nebezpečná kombinace, která může způsobit velké nepříjemnosti na dlouhou dobu dopředu.

Z Business Indexu ale také ční jeden velmi optimistický závěr – ukazuje, že cestu ven z krize může významně usnadnit zkvalitnění podnikatelského prostředí, v čemž mají některé země velké limity.

Rubrika Průvodce podnikáním je součástí poradenského programu „Průvodce podnikáním (nejen) v EU“, který od začátku roku nabízí EU Office České spořitelny. V rámci programu poskytujeme zdarma našim klientům z řad malých a středních podniků informace, jak úspěšně expandovat do zahraničí a jaké je zde čeká podnikatelské prostředí. Více informací o programu naleznete zde: www.csas.cz/eu. V tomto vydání představujeme Rakousko.

RAKOUSKO

Základní údaje

Oficiální název	Republika Rakousko (Republik Österreich)
Počet obyvatel	8 404 252 (2011)
Rozloha	83 871 km ²
Měna	Euro (EUR)
Etnické složení	Rakušané (91,1%), obyvatelé bývalé Jugoslávie (4%)

Zdroj: CIA World Factbook

Rakousko se osamostatnilo v roce 1918 rozpadem Rakousko-uherské monarchie. V průběhu druhé světové války bylo připojeno k Německu, roku 1955 nabylo opět nezávislosti. Od roku 1995 je členem Evropské unie.

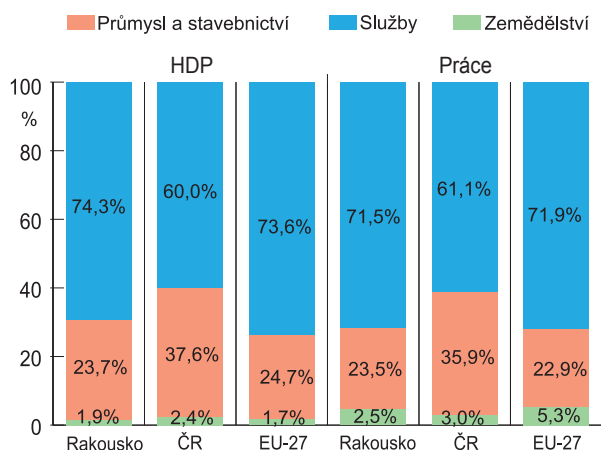
Vláda je tvořena spolkovým kancléřem, vicekancléři a jednotlivými ministry. Zákonodárná moc je svěřena dvoukomorovému parlamentu, který se skládá z Národní rady (183 poslanců volených lidem na pět let) a Spolkové rady (reprezentuje spolkové země, které do ní jmenují své zástupce).

Struktura hospodářství a zahraniční obchod

Dominantní hospodářský sektor v Rakousku představují služby, které tvoří téměř 70 % HDP. V porovnání s ČR je zde slabší sektor průmyslu a naopak na trhu práce hraje významnější roli zemědělství (zaměstnává cca 5 % obyvatel).

V zemědělské produkci Rakouska převažuje obilí, brambory a ovoce. Živočišná produkce se orientuje na chov dobytka

Sektory národního hospodářství v Rakousku (ČR a EU)

Zdroj: Eurostat, HDP za rok 2010, práce za rok 2011

a prasat. Průmyslová výroba se specializuje především na strojírenství a stavebnictví.

Mezi stěžejní exportní komodity patří stroje a zařízení, dopravní prostředky, chemikálie a potraviny, naopak do země se nejvíce dováží ropa, stroje a dopravní prostředky. Hlavní obchodní partneři na dovozní i vývozní straně jsou ve stejném pořadí Německo, Itálie a Švýcarsko.

Makroekonomický výhled

Rakouská ekonomika překonala předkrizovou úroveň až v roce 2011, kdy HDP vzrostlo o 3,1 %. Hlavními tahouny růstu byly vzrůstající se spotřebitelská poptávka a probouzející se investiční aktivita firem. Ochabnutí globální poptávky se nevyhnulo ani našemu jižnímu sousedu a letos se zde očekává slabý, byť stále kladný hospodářský růst.

Základní makro ukazatele	2010	2011	2012 ^e	2013 ^e
Růst HDP (%)	2,3	3,1	0,8	1,7
Míra nezaměstnanosti (%)	11,8	13,1	13,4	12,7
Inflace (%)	1,1	2,2	2,4	2,0
Deficit veřejných rozp. (% HDP)	-4,5	-2,6	-3,0	-1,9
Veřejný dluh (% HDP)	71,9	72,2	74,2	74,3

Zdroj: Evropská komise, ^e - odhad

Rakouský veřejný dluh dosahuje hodnoty mírně nad 70 %, což je sice o deset procentních bodů více než stanovují tzv. maastrichtská kritéria pro přijetí eura, nicméně v kontextu ostatních zemí eurozóny se jedná o solidní číslo. Relativní stabilitu systému veřejných financí dokazují i nízké hodnoty rozpočtových schodků. Ten by se měl letos dotknout 3% hranice vůči HDP, aby o rok později dosáhl úrovně 1,9 %.

Trh práce

Základní ukazatele trhu práce		
Míra nezaměstnanosti (2011)	4,2 %	
Produktivita práce k Ø EU (2011)	115,5 %	
Minimální měsíční mzda	-	
Ø měsíční náklady práce v odvětvích (2010)	Rakousko	ČR
Zpracovatelský průmysl	4 369 €	1 303 €
Velkoobchod a maloobchod	3 352 €	1 350 €
Doprava a skladování	4 087 €	1 346 €
Ubytování, stravování a pohostinství	2 172 €	835 €
Informační a komunikační činnosti	5 939 €	2 616 €

Zdroj: Eurostat

Míra nezaměstnanosti v Rakousku patří mezi nejnižší v celé EU, vůči Česku je zhruba o 3 procentní body nižší. Produktivita práce o 15 procentních bodů překonává průměr Evropské unie. Celostátní minimální mzdu v této alpské zemi neznají, zvyklostí je její sektorové vymezení v kolektivních smlouvách.

V rakouských podnikatelských odvětvích představují průměrné náklady práce většinou 2–3násobek tohoto ukazatele v ČR. Největší rozdíl panuje ve zpracovatelském průmyslu, kde rakouské pracovní náklady představují 3,4násobek hodnoty tuzemské.

Základy pracovního práva

Rakouské pracovní právo rozlišuje dva základní druhy zaměstnaneckých poměrů, na které se vztahuje odlišná legislativní úprava. Jedná se o tzv. Angestellte, což jsou zaměstnanci pracující převážně na administrativních pozicích (kancelářské práce) či ve službách (obchod), a tzv. Arbeiter, kteří většinou zastávají manuálně náročnější pozice.

Pracovní smlouvu lze uzavřít na dobu určitou nebo neurčitou. Zkušební lhůta je stanovena na 1 měsíc, kolektivní smlouvy však tuto lhůtu často upravují a mohou ji zkracovat. Výpovědní lhůta se pohybuje u Angestellte od šesti týdnů po pět měsíců podle počtu odpracovaných let u daného zaměstnavatele. U profesí typu Arbeiter se řídí kolektivní smlouvou a pohybuje se od jednoho dne po pět měsíců. Pracovní doba v Rakousku je stanovena na 8 hodin denně, tedy 40 hodin týdně. Je povolené prodloužení pracovní doby na 9 hodin denně, ale za předpokladu, že se pátý zkrátí.

Základy obchodního práva

Právní forma	Minimální kapitál
Veřejná obchodní společnost (OG)	není stanoven
Komanditní společnost (KG)	není stanoven
Společnost s ručením omezeným (GmbH)	35 000 EUR
Akciová společnost (AG)	70 000 EUR
Evropská společnost (SE)	120 000 EUR

Zdroj: *Wirtschaftskammer Österreich (WKO)*

Společnost s ručením omezeným (GmbH) je nejčastější formou vstupu zahraničních osob na rakouský trh, minimální požadovaný kapitál zde na společníka činí 70 EUR, za celou společnost pak 35 000 EUR (875 tisíc Kč). Pro větší podnikatelské projekty je více využívána akciová společnost (AG), jejíž základní kapitál činí minimálně 70 000 EUR, tj. cca 1,8 milionu korun.

Náklady na založení průměrné s. r. o. jsou v Rakousku vyšší – ve většině případů se přesto vejdu do 1 600 EUR a skládají se z osmi procedur, které trvají zhruba 25 dní.

Hlavní daně a vedlejší náklady práce

Sazba daně z příjmů právnických osob je plošná ve výši 25 %, což ji v evropském kontextu řadí mezi naprůměrně vysoké daně. Naprosto stejná je i sazba srážkové daně z dividend.

Podstatně složitější je kalkulace daně z příjmů jednotlivců, která vyznává progresivní zdanění se sazbami 20,44 %; 33,725 % a mezní sazbou 50 %. Zdanění osob tak také patří mezi nejvyšší v EU.

Základní sazba DPH je 20 %, snížená sazba ve výši 10 % se vztahuje např. na potraviny, pronájem bydlení, noviny, knihy, příjmy z činností umělců, přepravu osob. Odvody na sociální zabezpečení mají několik složek a skládají se na něj zaměstnanci (18,07 % hrubé mzdy u Angestellte, resp. 18,20 % u Arbeiter) a zaměstnavatelé (21,83 % u Angestellte, resp. 21,70 % u Arbeiter).

Daň/odvod	Sazba
Korporátní daň	25 %
Daň z dividend nerezidentům	25 %
Daň z příjmů jednotlivců (progresivní daň)	20,44/33,725/50 %
DPH (základní/snížená sazba)	20/10 %
Sociální zabezpečení – zaměstnanec	18,07 – 18,20 %
Sociální zabezpečení – zaměstnavatel	21,70 – 21,83 %

Zdroj: *Steuergesetze*

Energetika

Primárním zdrojem výroby elektrické energie jsou v Rakousku obnovitelné zdroje s podílem přesahujícím 2/3, jádro vůbec nepoužívají. Naše struktura energetického mixu je téměř opačná s dominantními pevnými palivy (uhlí) a jadernou energií, obnovitelné zdroje v ČR zůstávají stále popelkou.

Ceny elektrické energie pro průmyslové odběratele jsou v Rakousku zhruba na úrovni průměru Evropské unie, což je o pár procent níže než v České republice.

Ø velkoobchodní ceny v 1H/2012	Rakousko	ČR
Elektrická energie (EUR/kWh)	0,0906	0,1028
Zemní plyn (EUR/GJ)	11,45	9,31

Zdroj: *Eurostat, ceny bez DPH*

Investiční pobídky

Rakousko nemá ucelený program lákání velkých zahraničních investorů, spíše se zaměřuje na pobídky a dotace pro malé a střední podniky, často s podporou fondů EU. Podpora je směřována zejména do oblastí: inovace, energetika a životní prostředí, výzkum, vývoj a technologický rozvoj.

Maximální hranice dotace z veřejných zdrojů vůči objemu investice se v závislosti na regionu pohybuje mezi 15 a 20 % u velkých podniků; u středních podniků je to o 10 procentních bodů více a u malých podniků o 20 procentních bodů více.

Rubrika Výlet do historie nás v každém čísle Měsíčníku EU aktualit provází vývojem Evropské unie. V tomto vydání se bude věnovat Maastrichtské smlouvě, která byla velkým mezníkem v zakládacích smlouvách. Článek je rozdělen na dvě části. V této části se zaměří na stručný přehled změn, které Maastrichtská smlouva přinesla a podrobně představí pilířovou strukturu Evropské unie a následně pravomoci, které získal Evropský parlament.

Výlet do historie

EVROPSKÉ ZAKLÁDÁČÍ SMLOUVY ANEB CO PŘINESLA MAASTRICHTSKÁ SMLOUVA I.

Na konci 80. let došlo ve střední a východní Evropě k pádu komunismu a změně politických režimů. V roce 1990 se sjednocením Německa stala jedna z bývalých komunistických zemí součástí evropských společenství. Situace ve střední a východní Evropě proto vedla k úvahám, jak dále pokračovat v evropské integraci, proto byly uspořádány dvě mezivládní konference. Výsledkem bylo rozhodnutí změnit zakládací smlouvy, aby bylo možné i nadále prohlubovat evropskou integraci.

Maastrichtská smlouva

V únoru 1992 byla podepsána v Maastrichtu Smlouva o Evropské unii, tzv. Maastrichtská smlouva.

Smlouva o Evropské unii zakládá Evropskou unii, která prozatím ještě nemá vlastní právní subjektivitu.

Nejdůležitější změny:

- Zavedení pilířové struktury, definice nových cílů (ekonomické, bezpečnostní, politické) a s tím spojených politik
- Posílení pravomocí Evropského parlamentu
- Vytvoření HMU
- Občanství Unie
- Ostatní
 - Změna názvu EHS na ES
 - Zásada subsidiarity
 - Výbor regionů

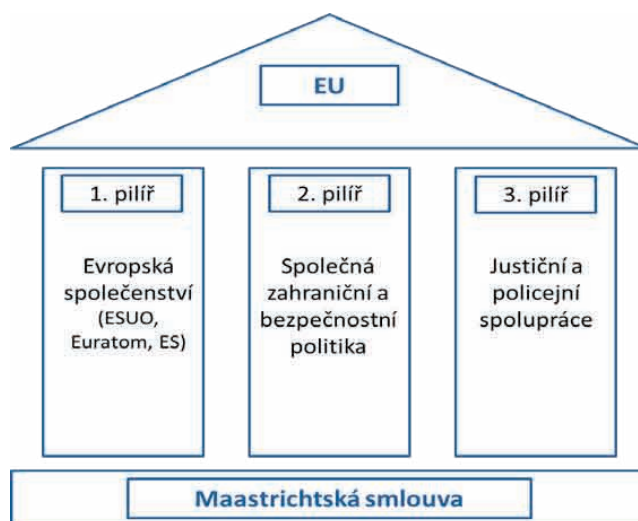
Pilířová struktura

Maastrichtská smlouva vytvořila Evropskou unii založenou na 3 pilířích (pozn. Lisabonská smlouva pak v roce 2009 pilířovou strukturu zrušila).

I. pilíř zahrnoval všechna tři stávající společenství (ESUO, EHS, Euratom). Spadaly do něj společné politiky (např. společná obchodní politika, společná zemědělská politika). Rozhodování v rámci prvního pilíře probíhalo na nadnárodní úrovni a rozhodnutí byla přijímána kvalifikovanou většinou. V legislativním procesu předkládala Komise návrh, který následně schválila Rada i Evropský parlament a na dodržování dohlížel Soudní dvůr.

Do II. pilíře spadala Společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP). SZBP umožnila státům podnikat společné akce v oblasti zahraniční politiky.

Do III. pilíře spadala spolupráce v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí (justiční a policejní spolupráce).

V rámci II. a III. pilíře hájil každý stát své vlastní zájmy. Veškerá rozhodování probíhala na mezivládní úrovni a všechny členské státy se musely jednohlasně shodnout.

Hlavními aktéry v těchto dvou pilířích byly Evropská rada, Rada ministrů (dnešní Rada Evropské unie) a Vysoký představitel pro SZBP. Soudní dvůr neměl v těchto dvou pilířích stejně jako Evropská komise a Evropský parlament žádné kompetence.

Posílení pravomocí Evropského parlamentu

Maastrichtská smlouva sladila volební období Komise a Evropského parlamentu na 5 let a zavedla proceduru spolurozhodování. Tím získal Parlament větší roli v legislativním procesu a mohl přijímat rozhodnutí společně s Radou.

Procedura spolurozhodování zahrnovala jedno, dvě nebo tři čtení podle toho, jak se dařilo nalézt shodu mezi Parlamentem a Radou. V případě, že měl Parlament a Rada rozdílná stanoviska, ustanovilo se dohavadací řízení. Pokud v něm nebylo dosaženo shody, Evropský parlament měl právo veta. Procedura spolurozhodování se vztahovala např. na otázky vnitřního trhu, ochrany spotřebitele, životního prostředí a transevropských sítí.

Dalším změnám, které přinesla Maastrichtská smlouva, se budeme věnovat v následujícím vydání.

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité ekonomické ukazatele všech 27 členských zemí Unie. Zahrnují srovnatelná data z oblasti trhu práce (míra nezaměstnanosti, průměrné mzdy k průměru EU, produktivita práce k průměru ČR), či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, průměrné úročení hypoték, ceny elektřiny k průměru EU 1000–2500 kWh). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele za celou EU. Zdrojem dat je Eurostat a ECB.

Klíčové ekonomické ukazatele

v %	Meziroční inflace				Míra nezaměstnanosti				Průměrné mzdy k ø EU			
	V-12	VI-12	VII-12	VIII-12	Q3-11	Q4-11	Q1-12	Q2-12	2007	2008	2009	2010
Belgie	2,2	2,0	2,6	2,6	7,2	7,1	7,4	7,4	128,5	135,1	138,1	134,3
Bulharsko	1,6	2,4	3,1	3,4	11,6	12,0	12,2	12,5	8,6	11,1	12,7	12,6
ČR	3,8	3,3	3,4	3,5	6,6	6,8	6,8	6,8	30,0	36,3	35,9	36,8
Dánsko	2,2	2,1	2,6	2,5	7,8	7,5	8,0	8,1	154,5	160,0	166,1	163,5
Německo	2,0	1,9	2,2	2,1	5,7	5,6	5,5	5,4	133,9	137,5	138,5	137,3
Estonsko	4,4	4,1	4,2	4,1	11,8	10,7	10,0	n/a	29,7	33,4	32,0	31,0
Irsko	1,9	2,0	2,6	2,4	14,7	14,8	14,7	15,0	103,7	108,1	107,1	104,6
Řecko	1,0	0,9	1,2	0,3	20,5	21,8	23,9	n/a	55,0	55,5	62,5	66,2
Španělsko	1,8	2,2	2,7	3,5	23,0	23,8	24,7	25,6	73,1	77,2	81,4	80,2
Francie	2,3	2,2	2,4	2,2	9,8	10,0	10,3	10,7	107,7	111,5	115,0	112,8
Itálie	3,6	3,6	3,3	3,4	9,2	10,0	10,6	n/a	85,8	89,1	92,4	91,4
Kypr	2,9	3,8	4,5	3,6	9,5	10,2	11,4	12,0	74,2	n/a	n/a	n/a
Lotyšsko	2,1	1,9	1,9	1,9	15,5	15,4	15,9	n/a	22,2	26,9	27,9	26,6
Litva	2,6	2,9	3,4	3,3	14,1	13,6	13,3	13,0	21,0	24,6	23,2	21,9
Lucembursko	2,6	2,7	2,8	3,2	4,8	5,0	5,1	5,2	150,4	156,2	162,3	159,7
Maďarsko	5,6	5,7	6,0	6,4	10,9	11,1	10,9	n/a	28,5	30,8	29,3	29,5
Malta	4,4	4,2	3,2	2,9	6,5	6,1	6,5	6,5	51,6	55,7	57,7	58,1
Nizozemsko	2,5	2,6	2,5	2,5	4,9	5,0	5,1	5,3	139,6	143,3	149,6	146,4
Rakousko	2,2	2,1	2,3	2,8	4,2	4,1	4,3	n/a	120,4	123,7	127,5	124,6
Polsko	4,2	4,0	3,8	3,8	10,0	10,0	10,0	10,1	28,4	31,9	27,2	29,3
Portugalsko	2,7	2,8	3,2	2,9	14,1	14,8	15,5	15,7	53,5	55,4	57,7	56,2
Rumunsko	2,2	3,1	4,0	5,4	7,5	7,2	7,2	7,1	16,0	18,1	16,8	18,0
Slovinsko	2,4	2,6	3,1	3,7	8,6	8,2	8,4	8,4	48,6	52,4	54,2	54,8
Slovensko	3,7	3,8	3,8	3,8	13,9	13,7	13,8	14,0	23,7	28,2	30,5	30,2
Finsko	2,9	3,1	3,3	3,4	7,6	7,5	7,6	7,8	118,2	124,1	129,5	129,4
Švédsko	0,9	0,7	0,9	1,0	7,5	7,5	7,6	7,7	121,0	121,7	114,9	125,0
Velká Británie	2,4	2,6	2,5	n/a	8,3	8,2	7,9	n/a	161,3	139,2	126,3	129,4
EU	2,5	2,5	2,7	2,7	10,0	10,2	10,4	10,6	100,0	100,0	100,0	100,0

v %	Produktivita práce k ø ČR				Průměrné úročení hypoték				Ceny elektřiny k ø EU			
	2008	2009	2010	2011	2009	2010	2011	1H-12	2008	2009	2010	2011
Belgie	-1,0	-5,6	-3,8	-3,7	89,3	95,8	96,0	98,0	-1,6	-1,6	1,4	-1,0
Bulharsko	1,7	-4,3	-3,1	-2,1	13,7	14,6	16,3	16,3	-23,1	-8,9	-1,0	0,9
ČR	-2,2	-5,8	-4,8	-3,1	28,7	34,4	38,1	41,2	-2,1	-2,4	-3,9	-2,9
Dánsko	3,2	-2,7	-2,5	-1,8	33,4	40,6	42,9	46,5	2,9	3,3	5,5	6,5
Německo	-0,1	-3,2	-4,3	-1,0	66,7	74,4	83,0	81,2	6,2	5,9	6,0	5,7
Estonsko	-2,9	-2,0	0,2	1,0	4,5	7,2	6,7	6,0	-9,7	3,7	3,6	2,9
Irsko	-7,3	-14,0	-31,2	-13,1	44,2	65,1	92,5	108,2	-5,6	-2,9	0,5	0,7
Řecko	-9,8	-15,6	-10,3	-9,1	113,0	129,4	145,0	165,3	-14,9	-11,1	-10,1	-9,8
Španělsko	-4,5	-11,2	-9,3	-8,5	40,2	53,9	61,2	68,5	-9,6	-4,8	-4,5	-3,5
Francie	-3,3	-7,5	-7,1	-5,2	68,2	79,2	82,3	85,8	-1,7	-1,3	-1,6	-2,0
Itálie	-2,7	-5,4	-4,6	-3,9	105,7	116,0	118,6	120,1	-2,9	-2,0	-3,5	-3,2
Kypr	0,9	-6,1	-5,3	-6,3	48,9	58,5	61,5	71,6	-15,6	-10,7	-9,9	-10,4
Lotyšsko	-4,2	-9,8	-8,2	-3,5	19,8	36,7	44,7	42,6	-13,2	8,6	3,0	-1,2
Litva	-3,3	-9,4	-7,2	-5,5	15,5	29,4	38,0	38,5	-12,9	4,4	1,5	-1,6
Lucembursko	3,0	-0,8	-0,9	-0,6	13,7	14,8	19,1	18,2	5,1	6,5	7,7	7,1
Maďarsko	-3,7	-4,6	-4,2	4,3	73,0	79,8	81,4	80,6	-7,3	-0,1	1,2	1,4
Malta	-4,6	-3,8	-3,7	-2,7	62,3	68,1	69,4	72,0	-5,0	-8,3	-6,3	-3,3
Nizozemsko	0,5	-5,6	-5,1	-4,7	58,5	60,8	62,9	65,2	4,3	4,1	7,0	8,7
Rakousko	-0,9	-4,1	-4,5	-2,6	63,8	69,5	71,9	72,2	4,9	2,7	3,0	1,9
Polsko	-3,7	-7,4	-7,8	-5,1	47,1	50,9	54,8	56,3	-6,6	-3,9	-4,6	-4,3
Portugalsko	-3,6	-10,2	-9,8	-4,2	71,6	83,1	93,3	107,8	-12,6	-10,9	-10,0	-6,4
Rumunsko	-5,7	-9,0	-6,8	-5,2	13,4	23,6	30,5	33,3	-11,6	-4,2	-4,4	-4,4
Slovinsko	-1,9	-6,1	-6,0	-6,4	21,9	35,3	38,8	47,6	-6,2	-0,7	-0,6	0,0
Slovensko	-2,1	-8,0	-7,7	-4,8	27,9	35,6	41,1	43,3	-6,2	-2,6	-2,5	0,1
Finsko	4,3	-2,5	-2,5	-0,5	33,9	43,5	48,4	48,6	2,6	1,8	1,4	-1,2
Švédsko	2,2	-0,7	0,3	0,3	38,8	42,6	39,4	38,4	8,8	7,0	6,9	7,0
Velká Británie	-5,0	-11,5	-10,2	-8,3	54,8	69,6	79,6	85,7	-1,4	-1,5	-3,3	-1,9
EU	-2,4	-6,9	-6,5	-4,5	62,5	74,8	80,0	82,5	-2,1	-0,8	-0,7	-0,5

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

